

FORSSAN KANSALLISEN KAUPUNKIPUISTON YHTEISTYÖKUMPPANIT JA TEEMATUOTTEET:

ANTIN KONDITORIA, Käsityöläiskatu 24, 30100 Forssa, Pekko Koivisto 0505977764, www.antinkonditoria.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Fantasiajäätelö

ERÄRENKI, Kyynäräntie 22, 31350 Liesjärvi, Jouni Palen 0505454722, www.erarenki.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston melontaretket

FORESTFUL, Mäkitie 2 a 2, 31300 Tammela, Inu Pelli 0505413252, www.forestful.fi
Forssan kansallisessa kaupunkipuistossa mm. melontaretkiä, lumikenkä- ja villiyrttiretkiä sekä puujoogaa

FORSSAN SALAMA, Vilppaankatu 1, 30100 Forssa, Kauko Nyström 0504015203, www.forssansalama.fi
Puistajuoksut Forssan kansallisessa kaupunkipuistossa

HOTEL FABRIK/TORIKESKUS, Hämeentie 7, 30100 Forssa, Petra Norring 0503372109, www.hotelfabrik.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston esittelytila Torikeskuksessa

HOTELLI MAAKUNTA FORSSA, Keskuskatu 12, 30100 Forssa, Eeva-Liisa Mäkelä,
0505965180, www.hotellimaakunta.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Puistojen huone

HYVINVOINTIHOTELLI FORSSAN LUPPO, Kutomonkuja 2 A 1, Tarja Jaakkola 0504619629, www.hotelliluppo.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston villiyrttiretket ja -kurssit, viheralue- ja puistokierrokset sekä kaupunki- ja kulttuuri-
kierrokset

KAHVILA KULKURI, Forssan kauppatori, 30100 Forssa, Cilla Roito 0451544665,
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Suolainen piirakka

KAHVILA LAMMENKULMA, Sibeliuksenkatu 1, 30100 Forssa, Maija Hietala 0503849728,
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Kuningatarpiirakka

PIIPPUTERASSI, Wahreninkatu 11, 30100 Forssa, Tomi Tervomaa 0505272037, www.piipputerassi.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Rautarouvapils-olut

RAVINTOLA PIKKU PISTRINA, Hämeentie 11, 30100 Forssa, Sanna Järvi 0442036050
Forssan kansallisen kaupunkipuiston Juustokakku

VIHREÄT TASSUT, Tammelantie 60, 31300 Tammela, Tarja Jaakkola 0504619629, www.vihreattassut.fi
Forssan kansallisen kaupunkipuiston villiyrttiretket, viheraluekierrokset ja luonto-opastukset

Me forssalaiset asumme, työskentelemme ja elämme keskellä kansallista kaupunkipuistoa. Se tarkoittaa, että kaupungissamme arvostetaan kulttuurimaisemia, monimuotoista luontoa ja arvokasta kaupunkikuvaa. Forssan kansallinen kaupunkipuisto perustettiin 30. maaliskuuta 2015 ympäristöministeriön päätöksellä. Puiston pinta-ala on noin 849 hehtaaria. Forssan kansallinen kaupunkipuisto kertoo vuosittaisen maaseutu ympäristön nopeasta muutoksesta teollisuustoimintojen tyyssijaksi sekä edelleen kauniiksi ja eläväksi puistojen kaupungiksi. Ota kaupunkipuistomme omaksesi ja anna sen tehdä hyvää.

Forssan kaupunki | Turuntie 18, PL 62 | 30101 Forssa
puh. 03 41 411 | kirjaamo@forssa.fi | www.forssa.fi

Forssan kansallinen kaupunkipuisto

Kaupunkipuiston voi tuntea ja kokea jokaisella aistilla. Kaupunkipuisto on luonnon rauhaa keskellä kaupunkia, se on pitkiä hyvää tekeviä kävelyretkiä, se on yhdessä tekemistä, ihmetystä ja kauneutta. Kaupunkipuisto on aito ilon tuottaja, meidän ylpeytemme.

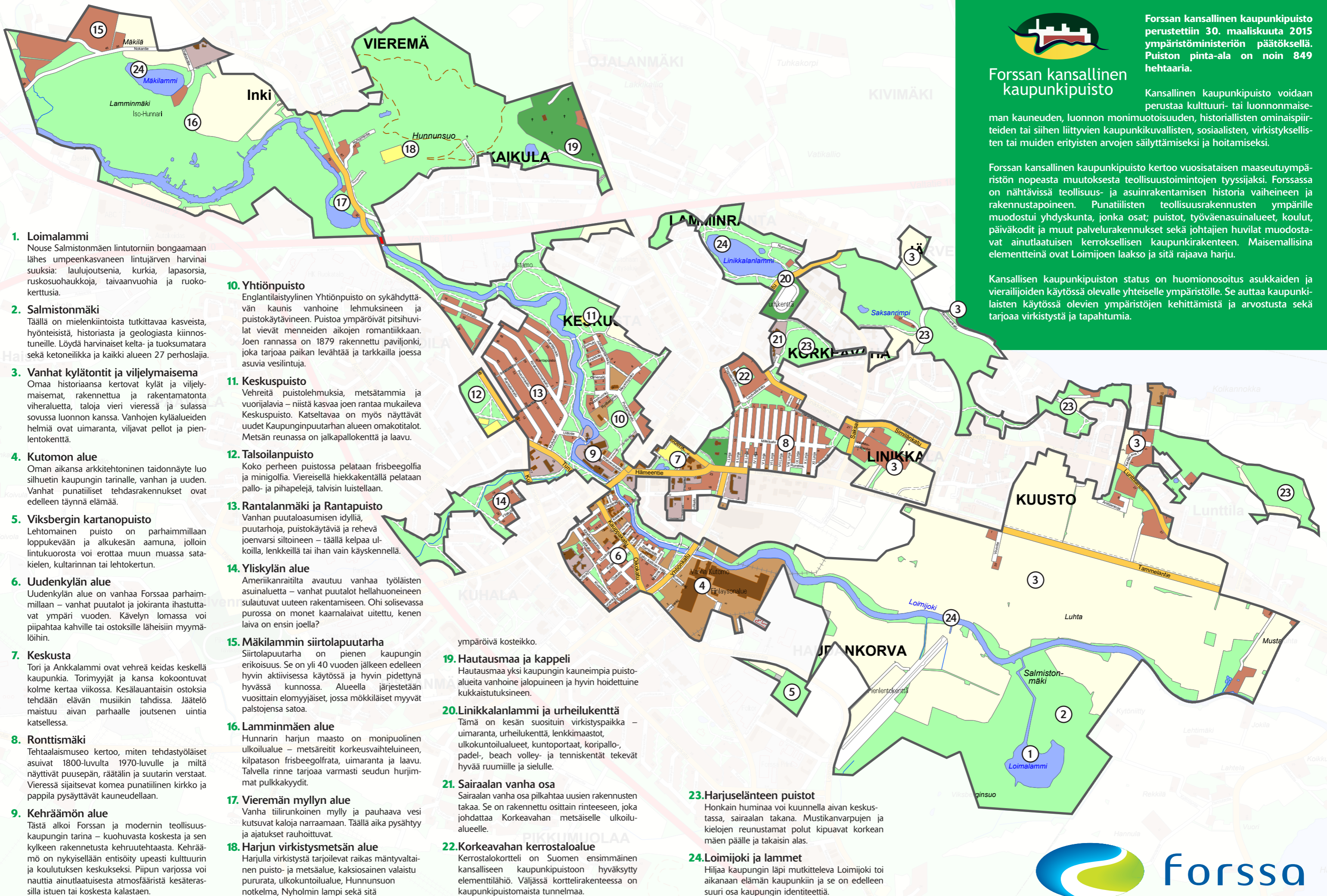
Forssan kansallinen kaupunkipuisto

Forssan kansallinen kaupunkipuisto perustettiin 30. maaliskuuta 2015 ympäristöministeriön päätöksellä. Puiston pinta-ala on noin 849 hehtaaria.

Kansallinen kaupunkipuisto voidaan perustaa kulttuuri- tai luonnonmaiseman kauneuden, luonnon monimuotoisuuden, historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien kaupunkikuvallisten, sosiaalisten, virkistysellisten tai muiden erityisten arvojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi.

Forssan kansallinen kaupunkipuisto kertoo vuosittaisen maaseutu ympäristön nopeasta muutoksesta teollisuustoimintojen tyssijaksi. Forssassa on nähtävissä teollisuus- ja asuinrakentamisen historia vaiheineen ja rakennustapoineen. Punatiilien teollisuusrakennusten ympärille muodostui yhdyskunta, jonka osat; puistot, työväenasuinalueet, koulut, päiväkodit ja muut palvelurakennukset sekä johtajien huvilat muodostavat ainutlaatuisen kerroksellisen kaupunkirakenteen. Maisemallisina elementteinä ovat Loimijoen laakso ja sitä rajaava harju.

Kansallisen kaupunkipuiston status on huomionosoitus asukkaiden ja vierailijoiden käytössä olevalle yhteiselle ympäristölle. Se auttaa kaupunkilaisten käytössä olevien ympäristöjen kehittämistä ja arvostusta sekä tarjoaa virkistystä ja tapahtumia.

- 1. Loimalampi**
Nouse Salmistonmäen lintutorniin bongaamaan lähes umpeenkasvaneen lintujärven harvinaisia suksia: laulujoutsenia, kurkia, lapasorsia, ruskosuohaukkoja, taivaanvuohia ja ruokokertusia.
- 2. Salmistonmäki**
Täällä on mielenkiintoista tutkittavaa kasveista, hyönteisistä, historiasta ja geologiasta kiinnostuneille. Löydä harvinaiset kelta- ja tuoksumatara sekä ketoneilikka ja kaikki alueen 27 perhoslajia.
- 3. Vanhat kylätontit ja viljelymaisema**
Omaa historiaansa kertovat kylät ja viljelymaisemat, rakennettua ja rakentamatonta viheraluetta, taloja vieri vieressä ja sulassa sovussa luonnon kanssa. Vanhojen kyläläneiden helmiä ovat uimaranta, viljivat pellot ja pienlentokenttä.
- 4. Kutomon alue**
Oman aikansa arkkitehtoninen taidonnäyte luo silhuetin kaupungin tarinalle, vanhan ja uuden. Vanhat punatiiliset tehdasrakennukset ovat edelleen täynnä elämää.
- 5. Viksbergin kartanopuisto**
Lehtomainen puisto on parhaimmillaan loppukevään ja alkukesän aamuna, jolloin lintukuorosta voi erottaa muun muassa satakielen, kultarinnan tai lehtokertun.
- 6. Uudenkylän alue**
Uudenkylän alue on vanhaa Forssaa parhaimmillaan – vanhat puutalot ja jokiranta ihastuttavat ympäri vuoden. Kävelyn lomassa voi piipahtaa kahville tai ostoksille läheisiin myymälöihin.
- 7. Keskusta**
Tori ja Ankkalampi ovat vihreä keidas keskellä kaupunkia. Torimyymyjät ja kansa kokoontuvat kolme kertaa viikossa. Kesälauantaisin ostoksia tehdään elävän musiikin tahdissa. Jäätelö maistuu aivan parhaalle joutsenen uuinta katsellessa.
- 8. Ronttismäki**
Tehtaalaismuseo kertoo, miten tehdastyöläiset asuivat 1800-luvulta 1970-luvulle ja miltä näyttivät puusepän, räätälin ja suutarin verstaat. Vieressä sijaitsevat komea punatiilinen kirkko ja pappila pysäyttävät kauneudellaan.
- 9. Kehräämön alue**
Tästä alkoi Forssan ja modernin teollisuuskaupungin tarina – kuohuvasta koskesta ja sen kylkeen rakennetusta kehrutehtaasta. Kehräämö on nykyisellään entisöity upeasti kulttuurin ja koulutuksen keskuksiksi. Piipun varjossa voi nauttia ainutlaatuisesta atmosfääristä kesäterassilla istuen tai koskesta kalastaen.

- 10. Yhtiönpuisto**
Englantilaistyylinen Yhtiönpuisto on sykhdyttävän kaunis vanhoine lehmuksineen ja puistokäytävineen. Puistoa ympäröivät pitsihuvilat vievät menneiden aikojen romantiikkaan. Joen rannassa on 1879 rakennettu paviljonki, joka tarjoaa paikan levähtää ja tarkkailla joessa asuvia vesilintuja.
- 11. Keskuspuisto**
Vehreitä puistolehmuksia, metsätammia ja vuorijalavia – niistä kasvaa joen rantaan mukaileva Keskuspuisto. Katseltavaa on myös näyttävät uudet Kaupunginpuutarhan alueen omakotitalot. Metsän reunassa on jalkapallokenttä ja laavu.
- 12. Talsoilanpuisto**
Koko perheen puistossa pelataan frisbeegolfia ja minigolfia. Viereisellä hiekkakentällä pelataan pallo- ja pihapelejä, talvisin luistellaan.
- 13. Rantalanmäki ja Rantapuisto**
Vanhan puutaloasumisen idylliä, puutarhoja, puistokäytäviä ja rehevä joenvarsi siltoineen – täällä kelpaa ulkoilla, lenkkeillä tai ihan vain käyskennellä.
- 14. Yliskylän alue**
Ameriikanraitilta avautuu vanhaa työläisten asuinalueutta – vanhat puutalot hellahuoneineen sulautuvat uuteen rakentamiseen. Ohi soisevassa purossa on monet kaarnalaivat uittettu, kenen laiva on ensin joella?
- 15. Mäkilammin siirtolapuutarha**
Siirtolapuutarha on pienen kaupungin erikoisuus. Se on yli 40 vuoden jälkeen edelleen hyvin aktiivisessa käytössä ja hyvin pidettynä hyvässä kunnossa. Alueella järjestetään vuosittain elomyyjäiset, jossa mökkiläiset myyvät palstojaan satoa.
- 16. Lamminmäen alue**
Hunnarin harjun maasto on monipuolinen ulkoilualue – metsäreitit korkeusvaihteluineen, kilpatason frisbeegolfrata, uimaranta ja laavu. Talvella rinne tarjoaa varmasti seudun hurjimmat pulkkakyydit.
- 17. Vieremän myllyn alue**
Vanha tiilirunkoinen mylly ja pauhaava vesi kutsuvat kaloja narraamaan. Täällä aika pysähtyy ja ajatukset rauhoittuvat.
- 18. Harjun virkistysmetsän alue**
Harjulla virkistystä tarjoilevat raikas mäntyvaltainen puisto- ja metsäalue, kaksiosainen valaistu pururata, ulkokuntoilualue, Hunnunsuon notkelma, Nyholmin lampi sekä sitä

- ympäröivä kosteikko.
- 19. Hautausmaa ja kappeli**
Hautausmaa yksi kaupungin kauneimpia puistoalueita vanhoine jalopuineen ja hyvin hoidettuine kukkaistutuksineen.
 - 20. Linikkalanlammi ja urheilukenttä**
Tämä on kesän suosituin virkistyspaikka – uimaranta, urheilukenttä, lenkkimaastot, ulkokuntoilualueet, kuntoportaat, koripallo-, padel-, beach volley- ja tenniskentät tekevät hyvää ruumiille ja sielulle.
 - 21. Sairaalan vanha osa**
Sairaalan vanha osa pilkahtaa uusien rakennusten takaa. Se on rakennettu osittain rinteeseen, joka johdattaa Korkeavahan metsäiselle ulkoilualueelle.
 - 22. Korkeavahan kerrostaloalue**
Kerrostalokortteli on Suomen ensimmäinen kansalliseen kaupunkipuistoon hyväksytyt elementtilähiö. Väljässä korttelirakenteessa on kaupunkipuistomaista tunnelmaa.

- 23. Harjuselänteen puistot**
Honkain huminaa voi kuunnella aivan keskustassa, sairaalan takana. Mustikanvarpujen ja kielojen reunustamat polut kipuavat korkean mäen päälle ja takaisin alas.
- 24. Loimijoki ja lammet**
Hiljaa kaupungin läpi mutkittileva Loimijoki toi aikanaan elämän kaupunkiin ja se on edelleen suuri osa kaupungin identiteettiä.